

Загальна система оподаткування передбачає сплату усіх видів податків і зборів, передбачених податковим законодавством України, залежно від наявності певних об'єктів оподаткування.

Суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, є платниками єдиного податку. Платник податків може самостійно обрати спрощену систему оподаткування.

Загальна система оподаткування передбачає сплату усіх видів податків і зборів, передбачених податковим законодавством України, залежно від наявності певних об'єктів оподаткування.

Юридичні особи і фізичні особи-підприємці на загальній системі оподаткування мають право займатися будь-яким видом діяльності, не забороненим законодавством, мати необмежену суму доходу і кількість найнятих робітників. Загальна система оподаткування передбачає сплату усіх видів податків і зборів, передбачених податковим законодавством України, залежно від наявності певних об'єктів оподаткування.

На спрощеній системі оподаткування можуть бути як фізичні особи-підприємці, так і юридичні особи і вона містить деякі обмеження у видах діяльності, чисельності працівників і доходах суб'єктів підприємництва.

Платник податків може самостійно обрати спрощену систему оподаткування за умови, що така особа відповідає певним критеріям.

Список літератури:

1. Закон України «Про діяльність турагентів» ст. 324, ст. 5.

ЗАСТОСУВАННЯ ШТРАФНИХ САНКЦІЙ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ВАЛЮТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Височан О.С., к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу,

Сидорова О.О., студент,

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

У механізмі державного регулювання ринкових відносин одне із провідних місць займає валютна політика.

Ф.О. Журавка в монографії «Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України» подає таке визначення поняття «валютна політика» – це комплекс економічних, організаційних, правових, адміністративних та інших заходів, методів, форм, інструментів, які здійснюються державою у сфері валютно-фінансових і кредитних відносин відповідно до поточних та стратегічних цілей загальної економічної політики країни [1]. Відповідно до цього, основним інструментом реалізації державою обраної валютної політики є законодавче регулювання.

Валютним законодавством, на наш погляд, можна вважати сукупність правових норм, які визначають порядок здійснення валютних операцій на території країни уповноваженими банками та іншими кредитно-фінансовими установами, а також при розрахунках між резидентами та нерезидентами в межах торговельного обороту.

Правові норми, які визначають порядок здійснення валютних операцій, виконують дві основні функції: регулюючу і контрольну. Регулююча функція валютного законодавства полягає, в першу чергу, у визначенні обсягу прав і обов'язків осіб, які беруть участь у здійсненні валютних операцій. Основною ж метою валютного контролю є забезпечення дотримання валютного законодавства при здійсненні цих операцій [2]. Основним нормативним документом, що встановлює режим здійснення валютних операцій на території України є Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» (далі – Декрет). Цей Декрет також визначає загальні принципи валютного регулювання, повноваження державних органів і функції банків та інших фінансових установ України в регулюванні валютних операцій, права й обов'язки суб'єктів валютних відносин, порядок здійснення валютного контролю, відповідальність за порушення валютного законодавства [3].

За порушення законодавства у сфері валютних відносин застосовується кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільна та фінансова відповідальність (рис.).

Це стосується як резидентів, так і нерезидентів. Найбільш розповсюдженою фінансовою санкцією є штраф. Відповідно до статті 27 Кодексу України про адміністративні правопорушення [4] (Далі – КУпАП), штрафом є грошове стягнення, що накладається на громадян і посадових осіб за адміністративні правопорушення у випадках і розмірі, встановлених КУпАП та іншими законами України.

За порушення валютного законодавства України, відповідно до Декрету [3], застосовують фінансові санкції (табл. 1).

Санкції – штрафи, зазначені у табл. 1, сплачуються не пізніше п'яти днів з дня вручення резиденту, нерезиденту рішення про накладення штрафу. У разі несплати штрафу у зазначений термін дана сума штрафу списується з рахунків резидента чи нерезидента відповідно до законодавства.

Представимо суми штрафів, що тягнуть за собою адміністративні правопорушення в сфері валютного обігу (табл. 2).

Окремо, відповідно до Закону [5], визначаються розміри збитків, завданих підприємству особами, які виконують валютні операції. У випадку доведення їх вини у розкраданні валютних цінностей, вони зобов'язані відшкодувати підприємству суму, еквівалентну потрійній вартості зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом НБУ на день виявлення завданих збитків. Аналогічно відшкодовується заборгованість працівників підприємства у разі неповернення у встановлений термін авансу, виданого в іноземній валюті на службове відрядження або господарські потреби. Обмінний курс у цьому випадку визначається на дату погашення заборгованості.

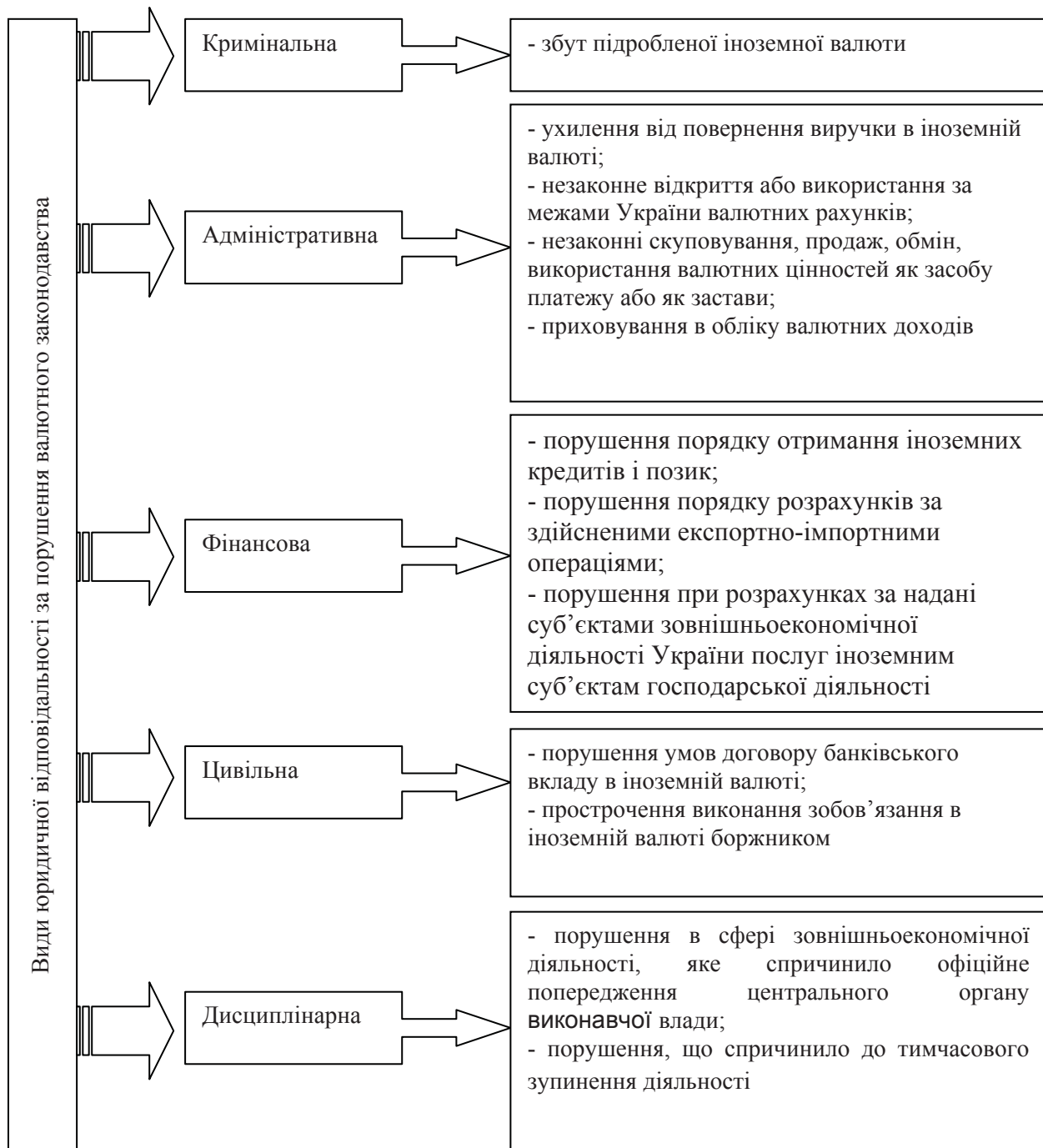

Рис. - Приклади основних причин виникнення відповідальності за порушення законодавства в сфері регулювання валютних відносин

Отже, порушення норм валютного законодавства в Україні тягне за собою різного роду відповідальність, яка карається, у більшості випадків, штрафними санкціями. Фінансовий штраф вважається найпоширенішою санкцією. Його використовують у випадку порушення порядку проведення валютних операцій або приховування в обліку підприємства валютних надходжень. Розмір штрафу визначається, виходячи з важкості та величини порушень, а також їх кількості впродовж року.

Фінансові санкції, які застосовують за порушення валютного законодавства

<i>Вид порушень</i>	<i>Фінансові санкції</i>
Порушник – комерційний банк або інша кредитно-фінансова установа Стягувач – держава в особі Національного банку України	
Здійснення операцій з валютними цінностями без одержання генеральної ліцензії Національного банку України (для операцій, що не потребують індивідуальних ліцензій)	Штраф у еквівалентній сумі (вартості) зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій, з виключенням банку із Державного реєстру банків або без такого виключення
За здійснення операцій з валютними цінностями, що потребують одержання ліцензії Національного банку України згідно з пунктом 4 статті 5 Декрету [3], без одержання індивідуальної ліцензії	Штраф у еквівалентній сумі зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій
За торгівлю іноземною валютою без одержання ліцензії Національного банку України та (або) з порушенням порядку й умов торгівлі валютними цінностями на міжбанківському валютному ринку України, встановлених Національним банком України	Штраф у сумі, еквівалентній сумі (вартості) зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій, з виключенням банку із Державного реєстру банків або без такого виключення
За невиконання уповноваженими банками обов'язків, передбачених пунктом 4 статті 4 Декрету [3] (щодо купівлі іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України), а також за невиконання уповноваженими банками обов'язків, передбачених пунктом 2 статті 13 Декрету [3] (щодо контролю за валютними операціями, які проводяться резидентами і нерезидентами на території України)	Позбавлення генеральної ліцензії Національного банку України на право здійснення валютних операцій або штраф у розмірі, що встановлюється Національним банком України
Порушник – резидент та/або нерезидент України, суб'єкт розрахунків у іноземній валюті Стягувач – держава в особі органів державної фіскальної служби	
За порушення резидентами порядку розрахунків, установленого статтею 7 Декрету [3]: розрахунки іноземною валютою здійснюються лише через уповноважені банки; наймодавні-нерезиденти здійснюють оплату праці резидентів виключно у валюті України	Штраф у розмірі, еквівалентному сумі валютних цінностей, що використовувалися при розрахунках, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких розрахунків
За несвоєчасне подання, приховування або перекручення звітності про валютні операції	Штраф у сумі, що встановлюється Національним банком України
За невиконання резидентами вимог щодо обов'язкового декларування валютних цінностей та іншого майна, яке перебуває за межами України, передбачених статтею 9 Декрету [3]	Штраф у сумі, що встановлюється Національним банком України

Величина штрафів за адміністративні правопорушення валютного законодавства

Правопорушення	Величина штрафу		
	Порушення, вчинене перше	Порушення, вчинене не вперше впродовж року	Порушення, вчинене в особливо великих розмірах
Порушення порядку проведення розрахунків при здійсненні операцій з купівлі-продажу іноземної валюти	3-6 н.м.д.г.	6-15 н.м.д.г.	–
Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті	600-1000 н.м.д.г.	1000-3000 н.м.д.г.	3000-5000 н.м.д.г.
Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків	500-1000 н.м.д.г.	1000-3000 н.м.д.г.	–
Приховування в обліку валютних доходів	8-15 н.м.д.г.	10-20 н.м.д.г.	–

Список літератури:

1. Журавка Ф.О. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України: монографія / Ф.О. Журавка. – Суми: Ділові перспективи; ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 334 с.
2. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: навчальний посібник / З.В. Михайлів, З.П. Гаталяк, Н.І. Горбаль. – Львів: Вид. Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 244 с.
3. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х.
5. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей: Закон України від 06.06.1995 №217/95-ВР.